

Nekrmte nás cudzími potravinami

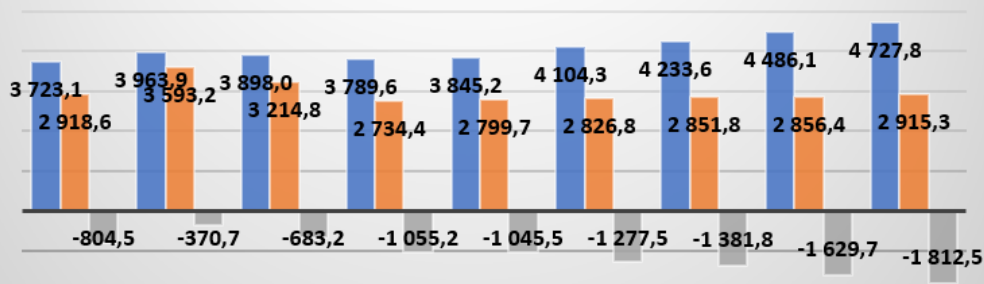
Slovenskí poľnohospodári a potravinári sú maximálne znepokojení vývojom zahraničného obchodu s agropotravinárskymi komoditami. Kým ešte v roku 2018 k nám potraviny vozilo 700 kamiónov počas každého pracovného dňa, dnes je to už 823 kamiónov plne naložených zahraničnými potravinami. Naliehavosť tejto témy preto Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora prezentovala priamo pred novinármi na tlačovej besede, ktorú zorganizovala 23. júna.

Saldo zahraničného obchodu s poľnohospodárskymi a potravinárskymi výrobkami bolo v roku 2019 pasívne v objeme -1 812,5 mil. eur, v porovnaní s minulým rokom sa zvýšilo saldo o 182,8 mil. eur (11,2 %).

Záporné saldo vývozu a dovozu sa v medziročnom porovnaní zvýšilo vo všetkých sledovaných odvetviach. Za prvé tri mesiace roku 2020 je saldo zahraničného obchodu s agropotravinárskymi výrobkami na úrovni - 491,1 mil. eur. V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka sa saldo zvýšilo o 68,6 mil. eur. (16,2 %). Zdroj - ŠU SR

Celkový dovoz a vývoz poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov podľa tried Harmonizovaného systému v rokoch 2011-2019 (v mil. eur)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	*2019
■ dovoz	3 723,1	3 963,9	3 898,0	3 789,6	3 845,2	4 104,3	4 233,6	4 486,1	4 727,8
■ vývoz	2 918,6	3 593,2	3 214,8	2 734,4	2 799,7	2 826,8	2 851,8	2 856,4	2 915,3
■ saldo	-804,5	-370,7	-683,2	-1 055,2	-1 045,5	-1 277,5	-1 381,8	-1 629,7	-1 812,5

Na Slovensko stále dovážame množstvo výrobkov, ktoré si dokážeme dopestovať alebo vyrobiť aj sami.

Zo živočíšnych výrobkov sme v roku 2019 najviac doviezli mäso zo sviň, čerstvé, chladené alebo mrazené v celkovej hodnote 302 mil. eur, syry a tvarohy v hodnote 187,9 mil. eur tisíc eur, mäso a jedlé droby z hydiny, čerstvé chladené alebo mrazené v hodnote 171,4 mil. eur, ale aj maslo a iné tuky a oleje pochádzajúce z mlieka; mliečne nátierky v hodnote 57,2 mil. eur.

Z rastlinných výrobkov sme v roku 2019 najviac dovážali zemiaky, čerstvé alebo chladené v hodnote 35, 6 mil. eur, mrkvu, cviklu, koziu bradu, hluzový zeler, redkev, repy a podobné jedlé korene v celkovej hodnote 29,4 mil. eur, jačmeň v hodnote 25,6 mil. eur alebo zeleninu (nevarená alebo varená vo vode alebo v pare), mrazenú v hodnote 24,3 mil. eur.

Zo skupiny potraviny, nápoje a tabak sme v roku 2019 najviac doviezli chlieb, zákusky, koláče, sušienky a ostatné pekárske výrobky, obsahujúce kakao v celkovej hodnote 208,8 mil. eur, vody, vrátane minerálnych vôd a sýtených vôd, obsahujúce pridaný cukor v hodnote 143,5 mil. eur alebo párky, salámy a podobné výrobky z mäsa, drobov alebo z krvi v hodnote 107,9 mil. eur.

KTO NÁS ZÁSOBÍ POTRAVINAMI:

Ak porovnáваме množstvo dovezených potravín, tak medzi našich najhlavnejších importérov patria naši susedia. Za prvé štyri mesiace 2020 nás najviac zásobili Česi. Doviezli k nám viac ako 353 tisíc ton potravín v hodnote takmer 430 mil. eur. Nasledujú Maďari s objemom viac ako 157 tisíc ton potravín v hodnote 133 mil. eur. Tretí najväčší dovozca na Slovensko je za spomenuté obdobie Poľská republika. Doviezla k nám viac ako 140 tisíc ton potravín v hodnote 189 mil. eur. /zdroj: Eurostat/

"Chceme byť sebestační najmä v základných komoditách. Ani jeden poľnohospodár a potravinár nechce, aby sme boli sebestační v čokoládach alebo aby sme si nedali mozzarellu. Chceme byť sebestační pri mlieku a mliečnych výrobkoch, pri hydine, bravčovom a hovädzom mäse, ovocí, zelenine, vajíciach, zemiakoch, pekárenských výrobkoch," uviedol predseda SPPK Emil Macho.

Zahraničný obchod s hydínovým mäsom:

Záporné saldo zahraničného obchodu s hydínovým mäsom v SR za posledné 3 roky neustále rastie. Od roku 2016 vzrástlo takmer 4-násobne o 69,7 miliónov EUR na hodnotu - 93,7 miliónov EUR. Rovnaký vývoj je možné sledovať aj pri množstevnom vyjadrení dovozu. Dovoz hydínového mäsa stúpol od roku 2015 z objemu 48 828 ton na hodnotu 97 171 ton. Produkcia hydínového mäsa na Slovensku bola v roku 2019 na úrovni 71 502 ton, čo je o viac ako 10 000 ton menej ako objem dovozu. Rastúci dovoz hydínového mäsa negatívne vplyva na sebestačnosť v produkcii hydínového mäsa v SR, ktorá v roku 2019 klesla na úroveň 50,5 %. Negatívne vplyvy dovozov potvrdil aj prieskum SPPK realizovaný v závere roku 2019. Ten preukázal, že na pulloch obchodných reťazcov na Slovensku je iba 45 % slovenského hydínového mäsa.

Dovozy zahraničného hydínového mäsa pokračujú aj v priebehu roku 2020. Za prvý štvrtrok 2020 sa doviezlo do SR 20 823 ton hydínového mäsa a saldo zahraničného obchodu dosiahlo zápornú hodnotu - 26,5 miliónov EUR.

"V zahraničných reťazcoch pribúdajú dlhodobé akcie na dovážané chladené kuracie rezne. Lidl má v ponuke poľské kuracie rezne za 3,49 EUR/kg už niekoľko týždňov, aktuálne sú v ponuke v Bille rumunské kuracie rezne za 3,45 EUR/kg a v Metre predávali v akcii poľské kuracie rezne za 2,59 EUR/kg bez DPH a ukrajinské kuracie rezne za cenu 2,79-2,89 EUR/kg bez DPH. Ceny dovážaného hydinového mäsa sú výrazne pod úrovňou výrobných nákladov v SR a ohrozujú hospodársku súťaž na našom trhu. Takéto ceny sú pre slovenských spracovateľov a chovateľov hydiny likvidačné," ilustroval výkonný riaditeľ Únie hydínárov Slovenska Daniel Molnár.

Dovozy hydinového mäsa majú negatívny vplyv aj na potravinovú bezpečnosť SR. Únia hydínárov Slovenska už niekoľko rokov upozorňuje na neustále sa objavujúce aféry so zahraničnými potravinami vrátane hydinového mäsa a vajec. Skutočnosť, že zo zahraničia sa na Slovensko dováža nekvalitné hydinové mäso, sa potvrdila aj kontrolami Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR /ŠVPS SR/ vykonanými počas mesiacov apríl, máj a jún. Kontroly opätovne potvrdili, že lacné hydinové mäso dovážané na naše územie je nevyhovujúce, keď z trhu bolo stiahnutých až 8 výrobkov.

Pozrite si aj krátky zozber z tlačovej besedy

Zistenia ŠVPS SR potvrdili, že akciové hydinové mäso dovážané na Slovensko a predávané spotrebiteľom za nízke ceny je zdravotne závadné a predstavuje veľké riziko pre zdravotný stav našich obyvateľov. Preto je dôležité, aby spotrebiteľia nakupovali výhradne slovenské hydinové mäso. Je nevyhnutné, aby pozorne čítali údaje o krajine pôvodu uvedené na etikete hydinového mäsa. V prípade, ak je na nich uvedené chované: Slovenská republika (Slovensko, SR), zabité: Slovenská republika (Slovensko, SR), majú garanciu, že ide o slovenské hydinové mäso, ktoré je bez akýchkoľvek afér, kvalitné, bezpečné, zdravé, čerstvé a niekoľkokrát skontrolované veterinármi.

ZAHRANIČNÝ OBCHOD S MLIEKOM A MLIEČNYMI VÝROBKAMI:

Podobne negatívne vplyvy zo strany dovozových výrobkov pociťuje dlhodobo aj mliečny sektor na Slovensku. Porovnávali sme dovozy v období január až apríl 2019 a 2020, zdroj Eurostat

Kým v roku 2019 sa k nám za prvé štyri mesiace doviezlo 55 tisíc ton mlieka a mliečnych výrobkov v hodnote 94,5 mil. eur, v tomto roku k nám kamióny dovezli už 57 tisíc ton mlieka a mliečnych výrobkov za 102,3 mil. eur.

"Najväčší prepád medzi dovozmi za oba roky sa týka položky syry a tvaroh. Kým vlani sa za prvé štyri mesiace k nám doviezlo 12,9 tisíc ton za 43,4 mil. eur, v tomto roku sa dovozy od januára do apríla výrazne zvýšili na úroveň 14,9 tis. ton v hodnote 51,3 mil. eur," doplnil prezident Slovenského mliekarenského zväzu Stanislav Voskár.

NÁVRHY NA RIEŠENIE:

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora, jej výrobné a spracovateľské zväzy a združenia, vyzývajú vládu SR a Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, aby urýchlene prijali systémové opatrenia na stabilizáciu agropotravinárstva a jeho postupné zvyšovanie konkurencieschopnosti na jednotnom európskom trhu.

PRIORITNÉ TÉMY:

Medzi prioritné témy, ktoré by mal štát a rezortné ministerstvo riešiť, patrí prerozdelenie štátnej pomoci pre poľnohospodárstvo v roku 2020. "Naším prvoradým záujmom je aj vyplatenie zelenej nafty pre špeciálnu rastlinnú a živočíšnu výrobu v roku 2020. Vôbec nevieme, ako bude vyzerat zelená nafta pre potravinárov - systémové opatrenie a či bude realizované ešte v roku 2020. Bude štát zmierňovať následky pandémie COVID-19 aj pre oblasť poľnohospodárstva a potravinárstva?" opýtal sa podpredseda SPPK Miroslav Štefček.

Medzi ďalšie dôležité oblasti patrí aj príprava silného štátneho rozpočtu 2021 a diskusia k príprave Strategického plánu Spoločnej poľnohospodárskej politiky 2020+.